

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۹/۱۶

عبدالغفور لېوال

خونري مثلثونه

آيا زمور سيمه - خدای مه کره - د سوريه کېدو Syrianization خواته تېل وهل کيږي؟
د تېلو او اينرژي پر سر له راپورته شويو سياليو جوړ کړکېچ چې لسيزې لسيزې يې منځنی ختيځ پر اور اړولی و، اېشنده لاوا يې له سوريې او عراق څخه په فوران راووته او يو خورا لرغونی تمدن يې ايرې کړ.

له ۲۰۱۱ ميلادي راپه دېخوا چې (سوري معارضان) د بشار اسد په وړاندې راپاڅېدل او له وسله والو ځواکونو بېل شوي پوځيان له النصره او نورو سنيانو سره يوه خوا او په استبداد واکمن شوی بشار اسد له بلې خوا سره بنکري اړم کړي، نو په دا منځ کې د تورو بيرغونو افراطي خونري ډله رامنځ ته شوه، چې د بشريت په تاريخ کې يې د وحشتونو د نندارې يوه بورنونکي زمانه راپيل کړه.

د کوردانو له باروتي غونډيو د اور ليکه د تورکيې تر پولو ورسېده او عراق خو لا وخته د لنبو په دوزخ اوښتی و، سيمه ټوله لوخړو په سر واخيسته. انگرېز، امريکا، تورکيې، روسانو او بيا د نړۍ هرچا او هرځای د خپلو گټو يا ويري له امله پښه ورننه ايسته...

کوردان او اېزېديان لومړی درجه او نور سوريان و عراقيان په ټوليزه بڼه د جگړې قربانيان وو او دي. بېرحمي نړۍ تېلو، گازو او د سوريې و عراق د لرغوني تمدن بډايو موزيمونو او تاريخي ميراثونو ته سترگي نيولي وي، څه يې لوب او څه يې ويجاړ کړل...

خونري مثلثونه (اسد، پاڅونوال او توربيري ترهگر) لوبېدل، کيسه هم معلومه نه وه، چا ويل: سوريان او عراقيان بايد د اسلامي حکومت خوند وڅکي، چا ويل: ولسواکي غواړو او د اسد ديکتاتوري له زغمه وتلي ده، بل ويل: بهرني دوښمنان او ترهگر زمور ملي حاکميت او زمکنی بشپړتيا گواښي او مور يې دفاع کوو. ايران، تورکيه، روسيه، امريکا او ناټو ټول لگيا ول او هرې ډلې ته يې پيسې و وسلې ورکولې. لوبه جوړه وه او لا هم روانه ده... [په عراق و سوريه کې چې توربيري ترهگر ډله جوړه کړای شوه، ما د سيمه ييزو حالاتو د يوه څېړونکي په توگه، د افغانستان پخواني ولسمشر ښاغلي کرزي ته دا وړاندوينه تر غوره ورورسوله، چې دا بلا په چټکۍ افغانستان ته رارسېدونکي ده. خبره مې په حيرانتيا واورېدل شوه، خو دا چې په اړه يې څه وشول که نه؟ روسته پوه نه شوم.] کاشکې زما ويره ناسمه وي.

دغسې يو خونري مثلث دلته هم په رامنځته کېدو دی. دوه وسله وال لوري، درېيم اړخ ته توربيري او د ټولو تر شا هماغه ملاتړي، ټولو ته په برابره يا لږ و ډېر توپير سره د وسلو او پيسو رارسېدل، د افغانانو پرېمانه وينې بهېدل، کينې، کرکې، دوښمنۍ او د وينو پورونه زياتېدل، شخړې قومي کول او ټوله سيمه پر اور اړول؛ کټ مټ د سوريې د مودلونو تکرار ښيي.

د کوردانو او اېزېديانو په شان د قربانۍ لومړۍ کرښې ته هم له بده مرغه او بيا هم له بده مرغه ملتپال، مذهبي اقلیتونه، روښانفکران او ښځې ټاکل شوي او د کوردستان ویشل شوي جغرافيه ورته والی هم د پښتنو او بلوڅو د وپشل شوي جغرافيه مودل دی. دا ځل به د خونري مثلث يو کوچ تر ډيورند پورې غاړه وي، چې تور گاونډی په کې خپل مخالف قومونه وڅپي او زمکې ترې راخپلي کړي.

د خونريو مثلثونو له هر کونجه وينې بهيري، خدای دې زما ويره ناسمه کړي، تاسو وواياست:

آمين.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليولو مخکې په خبر و لولئ